

Nemzetpolitikai összefoglaló

2015. 50. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Szijjártó: vegyes képet mutat Magyarország Kárpát-medencei kapcsolatrendszerére

Vegyes képet mutat jelenleg Magyarország Kárpát-medencei kapcsolatrendszerére: vannak országok, amelyekkel még sosem volt ilyen jó a viszony, mint most, és van, amellyel még sosem volt ilyen rossz - mondta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter meghallgatásán, az Országgyűlés Nemzeti Összetartozás Bizottságának ülésén. A tárcavezető beszámolójában kiemelte: Szlovákiával és Szerbiával rendkívül jó a kapcsolat, mert bár az elmúlt időben komoly kihívások, feszültségek, történelmi tehertételek nehezítették az együttműködést, beváltotta a hozzá fűzött reményeket az új megközelítés, amely szerint a pragmatikus együttműködésre kell helyezni a hangsúlyt, a nehéz kérdések tudomásul vétele mellett. Szijjártó Péter úgy látja, Horvátországgal még sosem volt olyan rossz a kapcsolat, mint most, és a magyar-román viszony is nagy kihívásokat jelent. Kifejtette: a szomszédságpolitikában nem az a helyes, ha „berúgjuk az ajtót”, azt mondva, hogy amíg bizonyos ügyekben nincs előrelépés, addig nem vagyunk hajlandók tárgyalni. Előnyösebb először a kölcsönös bizalom megteremtésére helyezni a hangsúlyt, bizonyos ügyekben hatékony együttműködést kialakítani, és ennek alapján aztán nagyobb esély nyílik a nehéz ügyek megoldására - közölte. Hozzátette: mindig a helyi magyarok képviselőivel egyeztetve folytatják ezt a politikát, ugyanis leginkább ők tudják, mire van szükségük. Szijjártó Péter Szlovákiával kapcsolatban elmondta: infrastrukturális sikereket értek el, és közösen lépnek fel bizonyos európai és világpolitikai ügyekben, például a kötelező kvótarendszer ellen is tiltakozik a két ország. Megjegyezte: az együttműködés az MKP-val folyamatos. Ukrajnát illetően arról beszélt, hogy ez a szomszédos ország van a legnehezebb helyzetben, hiszen háború folyik a területén. A külügyminiszter közölte: folyamatosan nyomon követik a kisebbségi ügyek alakulását, felhívják Kijev figyelmét a kötelezettségeik betartására, a helyi magyarokkal rendszeresen egyeztetve. A tárcavezető a magyar-román viszonyról kijelentette: az Victor Ponta volt miniszterelnök tevékenységének következtében rendkívül mély szintre jutott, Ponta sok támadást intézett Magyarország ellen, és ezekre válaszoltak. Mint mondta, rendszeres a kapcsolattartás az RMDSZ-szel. Egyúttal közölte: Románia a magyar közösség tekintetében nem teljesítette a kötelezettségeit, nem mindig az európai normáknak megfelelően járt el. Szijjártó Péter üdvözölte, hogy a magyar-szerb együttműködés kiváló, és úgy vélte, a jelenlegi szerb kormány komoly erőfeszítéseket tett ezért. Ez abból is látszott, hogy amikor kerítést építettek a határra, Szerbia megértette, hogy ez nem róla szól - mondta. Arról is beszélt, hogy magyar-szerb kormányzati csúcs lesz jövőre Belgrádban, és gazdaságfejlesztési programot indítanak a Vajdaságban a magyar gazdák segítésére is.

Márton Áron-emlékévet hirdetett a Nemzetpolitikai Államtitkárság

Márton Áron-emlékévet hirdetett a Nemzetpolitikai Államtitkárság, az idén december 24-én induló és 2016. december 24-én záruló rendezvények között jubileumi konferenciák, rendhagyó történelemórák és fiataloknak szóló vetélkedők egyaránt szerepelnek - jelentette be Potápi Árpád János. A nemzetpolitikai államtitkár elmondta: Márton Áron erdélyi püspök személye nemcsak az erdélyi katolikusokhoz, hanem minden magyarhoz köthető, és bármely felekezethez tartozó ember példaképe lehet. Az emlékévé azért indul december 24-én, mert akkor nevezték ki 1938-ban Márton Áront Erdély püspökévé. A programok közül kiemelte: szeretnék, ha augusztus 28-án, a püspök születésének 120. évfordulóján a világ összes magyar templomában megemlékeznének Márton Áronról és a déli harangszó neki is szólna. Az emlékévé világi fővédnökének Áder János köztársasági elnököt, egyházi fővédnökének Jakubinyi György gyulafehérvári érseket kérték fel. Az emlékévé finanszírozására 80 millió forintot különítettek el - tette hozzá. Az államtitkár jelezte: a rendezvények koordinálására létrejött egy programbizottság, amelynek elnöke Gaal Gergely, tagja Illésy Mátyás százhalombattai plébános és Gondi Mátyás, a Pro Patria Összefogás a Kereszténydemokráciáért Egyesület vezetője, az államtitkárság részéről pedig Tóth László főreferens. Gaal Gergely kiemelte: Márton Áron olyan személyiség, aki az egész keresztény gyökerű európai civilizáció elé példaképként állítható. Kiemelte: az erdélyi püspök minden lehetséges alkalommal felemelte szavát a 20. századi diktatúrák ellen, a fiatalok számára is ikon volt, és a közösségépítést is fontosnak tartotta. Szeretnék életútját, alakját minél több emberhez és kiemelten a fiatalokhoz eljuttatni - jelezte.

Terrorvád: az RMDSZ Cioloszal és Johannisszal is tárgyalt

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke Klaus Johanniss államelnökkel és Dacian Ciolos kormányfővel folytatott tájékoztató beszélgetést a kézdivásárhelyi terrorvádról, és levélben tájékoztatta álláspontjáról az Európai Unió országainak bukaresti nagyköveteit. A szövetség csütörtöki közleménye szerint Kelemen Hunor a leghatározottabban visszautasította, hogy a román politika és média egyes képviselői a magyarság egészét próbálják terroristaként beállítani. „Komoly aggodalomra ad okot, hogy a kézdivásárhelyi történéseket az eljáró hatóságok nyomán a román média nagy része a kollektív bűnösség elve alapján tálalta. Ennek könnyen belátható eredménye lehet, hogy a jogos magyar követeléseket is veszélyként könyveli el a román társadalom” – idézett a nagyköveteknek küldött levélből az RMDSZ közleménye. Az RMDSZ elnöke közölte, hogy az elmúlt napokban mind Klaus Johanniss államfőt, mind pedig Dacian Ciolos miniszterelnököt tájékoztatta a szövetség álláspontjáról, és mindketten osztották aggályait. Hozzátette, Románia vezetői megnyugtatták abban a tekintetben, hogy a történetek nem jelentenek irányváltást a romániai magyar kisebbséghez való viszonyban. „Ezért talán nem ok nélkül

bízhatunk abban, hogy az elmúlt napok turbulenciái nyomán a román és a magyar közösség viszonya ismét normalizálódik” – hangsúlyozta Kelemen Hunor a nyaköveteknek szerdán eljuttatott levélben. Az RMDSZ elnöke hangsúlyozta: a médiamanipuláció miatt tartotta fontosnak a tájékoztatást. Kitért azokra a súlyos torzításokra és manipulatív értelmezésekre, amelyek hosszú távon meghatározhatják többség és kisebbség viszonyát. Nehezményezte ugyanakkor azt is, hogy az illetékes hatóságok által még nem tisztázott ügyet a közéleti fórumokon azonnal összekapcsolták a párizsi terrorcselekményekkel, a sajtó pedig napokig a romániai magyarokra vonatkozó összeesküvés-elméletekkel volt tele. „A DIICOT eljárása és a kialakuló médiahisztéria nem maradt nyom nélkül a többségében magyarok lakta Kézdivásárhely közösségében sem. Az elmúlt napokban százak tüntettek folyamatosan Beke István szabadon bocsátása mellett és a média méltatlan támadásai ellen” – hívta fel az uniós diplomácia figyelmét az RMDSZ elnöke, aki hangsúlyozta: az általa vezetett érdekvédelmi szervezet elutasít mindenfajta, bármilyen irányból érkező szélsőséget, hiszen bebizonyosodott: 26 év alatt nem ezek határozták meg többség és kisebbség együttélését. „A leghatározottabban visszautasítjuk azt, hogy a román politika és média egyes képviselői (...) a magyarság egészét próbálják terroristaként beállítani. Ez a fajta gondolkodásmód nemcsak hibás, hanem káros is. Képes lerombolni mindazt, amit az elmúlt negyedszázad során a román és magyar közösség közösen kialakított, mert aláássa a toleranciát és a társadalmi békét” – szögezte le tájékoztató levelében Kelemen Hunor.

Kelemen Hunor: jogos magyar követeléseket is veszélyként könyvelhetnek el

Az RMDSZ fontosnak tartja, hogy a kézdivásárhelyi ügyben konkrét és gyors eljárás közepette döntés szülessen. Kelemen Hunor a szövetség elnöke elmondta, nincs elegendő információja az esetről ahhoz, hogy sommás megállapításokat tegyen, de semmi olyat nem fogadhat, ami erőszakhoz vezet. „Minden kérdésről észérvekkel kell vitázni, legyen az az autonómia vagy a közösségi jogok” – fogalmazott. Kelemen Hunor szerint amikor az érzelmek lecsillapodnak, arról kell ismét beszélni, hogy miből fakadnak a magyarok elégedetlenségei. „Vajon nem abból-e, hogy a román állam nem tartotta és tartja be közel száz évvel ezelőtt tett ígéreteit?” – tette fel a kérdést. A radikalizmus erdélyi terjedéséről megjegyezte: amióta a Jobbik és a Jobbikhoz kötődő szervezetek megjelentek Erdélyben, „van olyan érzése az embernek”, hogy nő a radikalizmus, de ez nem nagyobb mértékű, mint bármelyik más társadalomban. Arra a kérdésre, hogy sikertörténetnek tartja-e a korrupcióellenes ügyészség (DNA) működését, a politikus kijelentette: nem lehet kétségbe vonni DNA fontosságát, de az intézmény tevékenysége több kérdést is felvet. Az egyik az, hogy a DNA-nak nem sikerült felszámolni a korrupciót, ehhez az általános mentalitásnak kell megváltoznia. „A politikai osztály csak leképezi a társadalmat. (...) De amíg szinte naponta csuknak le polgármestereket, minisztereket, addig újabb és újabb korrupciós ügyekre derül fény. Sokan ma is kenőpénzeket vesznek el, holott tisztában vannak a

korrupcióellenes offenzívával” – magyarázta. Másfelől az RMDSZ elnöke szerint fennáll a gyanú, hogy a korrupció elleni harc leple alatt politikai leszámolás is történik. „A kommunisták által elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatásának a leállítása is a DNA-hoz kötődik. A csíkszeredai és gyergyószentmiklósi polgármesterek esetében is utólag derült ki, hogy nincs szó korrupcióról, kifogásaink jogosak az ügyészség munkájával kapcsolatban” – sorolta Kelemen Hunor. Arra a felvetésre, miszerint nem jó üzenet a román társadalomnak, ha az RMDSZ kommunikációja azt sugallja, hogy a magyar politikusok elleni eljárás minden esetben magyarelles akció, a politikus leszögezte: az RMDSZ mindig igyekszik árnyaltan, pontosan fogalmazni, de ez nem mindig jön át a médián. „Ha valaki a román hírtelevíziókat nézi, akkor láthatja, milyen gyorsan tudnak magyarelles hangulatot kreálni olyan ügyekből, amelyek valójában nem ügyek” – tette hozzá

Ficóék elszlovákosítanak Szencet és Somorját

2020-ig legalább 5 ezer új bérlakást akar felépíttetni a Smer, ha kormányon marad. Erre pedig a felmérések alapján jó esélye van. A kormánypárt által bemutatott úgynevezett harmadik szociális csomag része a lakásépítési projekt. Ficóék szerint ott kell a bérlakások építését államilag támogatni, ahol erőteljes gazdasági növekedés van. Ez főként a fővárosra érvényes, ám a Smer nem tervez Pozsonyban fejleszteni. „Főként a szatellit városokban készülünk építkezni” – mondta a miniszterelnök. Például Szencen, de ha megépül az R7-es tervezett vonala, akkor hamarosan Somorja is sorra kerülhet, hiszen szintén közel van a fővároshoz. Egy ilyen projekt teljesen megváltoztatná a magyar nyelvhatáron lévő települések nemzetiségi összetételét is – nem éppen a magyar közösség javára. Nem először lenne így, a szocialista városfejlesztések egyik „mellékhatása” is ez volt. Szenc korábban szinte színmagyar városka volt, az első komoly ütést 1945 után a kitelepítések idején kapta – a magyarok jelentős részét deportálták. A szocializmusban népszerű üdülőközponttá épült ki, a 90-es évektől nagyon sokan költöztek ide Pozsonyból. Ez meg is látszott a nemzetiségi összetételén, 2001-ben 22%, legutóbb, a 2011-es népszámlálás során pedig már csak a lakosság 14%-a volt magyar. A bérlakás-építési program következtében a 17 ezres város lakossága tovább nőhet, a magyarok aránya pedig még jobban eshet. Somorja nagyjából hasonló távolságra van Pozsonytól, mint Szenc, hamarosan megépülhet az R7-es gyorsforgalmi út. Ha elindul Ficóék lakásépítési programja, Somorja is könnyen pozsonyi „szatellitvárossá” válhat. Itt még magyar többség van, a 13 ezer lakos 57%-a vallotta magát 2011-ben magyarnak.

Pásztor István reagált az MM sajtótájékoztatóján elhangzottakra

Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke kategorikusan elvetette azt a vádat, miszerint a VMSZ-nek köze lenne a Magyar Mozgalom tagjainak zaklatásához. A VMSZ elnöke a belgrádi Politika napilapnak nyilatkozott az MM sajtótájékoztatóján elhangzottakra. Hétfőn Joó Horti Livia, a Magyar Mozgalom társelnöke szólította fel Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökét, valamint Lovas Ildikót, a VMSZ Tanácsának tagját, hogy hagyjanak fel a megfélemlítés és zaklatás gyakorlatával, amely az MM tagjai ellen irányul. Szerintük a nyomásgyakorlás a közigazgatás, valamint a média szintjén is megjelenik. A sajtótájékoztatón elhangzott, hogy a VMSZ-en belül az autokratikus viselkedés és egyszólamúság jellemző. Pásztor István úgy reagált, hogy ő autokratának tartja magát, amennyiben az autokratikus viselkedés alatt a rend és a szabályok betartását értik. Hozzátette, a párt élén álló személyként az a feladata, hogy gondot viseljen a párt működését rendező szabályok betartásáról, hiszen amennyiben ez nem történik meg, a párt egy tyúkólra fog hasonlítani. Pásztor azt mondta, ha valaki jobban érzi magát a tyúkólban, akkor annak nem a pártban kell tevékenykednie. A pártelnök kategorikusan elvetette azokat a vádakot, amelyek szerint a VMSZ részéről a mozgalom tagjai zaklatásnak és nyomásgyakorlásnak vannak kitéve. Szerinte ezt a kérdést Szabadka polgármesterének kell feltenni. Neki van olyan lehetősége, hogy kihathasson a közigazgatásra, és a közvállalatokra, és neki mint a Magyar Mozgalom tagjának, amennyiben van erre bizonyítéka, rá kell hogy mutasson ezekre a dolgokra. Pásztor úgy véli, ha ezek az állítások nem fedik az igazat, akkor már az eleve szörnyű dolog, hogy valaki erről nyilvánosan beszél.

Jogsértőnek tartja az ukrán oktatási minisztérium lépését a KMKSZ

A KMKSZ levélben fejezte ki tiltakozását Szerhij Kvit ukrán oktatási miniszternél, mert a tanügyi tárca mindössze három hetet engedélyezett a mintegy száz kárpátaljai magyar iskola 4. és 7. osztályai számára idén szükséges 15 fordításos tankönyv elkészítésére és kinyomtatására. A KMKSZ felháborítónak tartja, hogy az ukrán oktatási minisztérium a tankönyvek fordítására és szerkesztésére vonatkozó összes jogszabályt és szabványt felrúgva egy hónapot sem biztosított a két említett osztály tankönyvállományának idei tanévben esedékes, új tanterv szerinti megújítására, jóllehet az ukrán nyelvű könyvek digitalizált változatban már az év elején rendelkezésre álltak. A magyar szervezet szerint felelőtlen az ukrán oktatási minisztérium döntéshozóinak a kárpátaljai magyar tannyelvű oktatáshoz való hozzáállása, ami sérti az ukrán oktatási törvény mellett a kárpátaljai magyarok teljes értékű anyanyelvű oktatáshoz való jogait is. A KMKSZ ezért felszólítja az oktatási tárca vezetőjét, hogy haladéktalanul intézkedjen a tankönyvek minőségi fordításához és szerkesztéséhez szükséges megfelelő határidő biztosítása ügyében. A

kárpátaljai magyar iskolák számára készülő tankönyveket a lemergi (Lviv) székhelyű Szvit és kisebb részben a Csernyivciben működő Bukrek kiadó jelentetik meg. Az előbbi az egykori Szovjetunióból megörökölt két főállású ungvári magyar szerkesztővel dolgozik, míg az utóbbi állományában nincs magyar munkatárs.

Az 1944-45-ös délvidéki vérengzés drávaszögi magyar áldozataira emlékeztek Csúzán

A Hegyalja Magyar Ifjúsági Egyesület azzal a céllal alakult három hónappal ezelőtt, hogy összefogja a Hercegszőlősi járás magyar fiataljait, illetve hogy különböző kulturális és sportprogramokat szervezzen. Szombaton megemlékeztek Csúzán a délvidéki vérengzés drávaszögi magyar áldozatairól. 1944-45 fordulóján a Délvidékre bevonuló partizán csapatok több tízezer magyart öltek meg a Vajdaságban, illetve a Drávaszögben. „Ártatlan emberek ezrei haltak meg csupán azért, mert magyarok voltak, ezt a tragédiát nem szabad elfelejtenünk. Fontosnak tartom, hogy a fiatalokat is felvilágosítsuk a történelekről, hiszen nap mint nap elmennek a csúzai emléktáblák előtt, de kevesen tudják, hogy kiknek állítottak ezekkel emléket” – mondta Hordósi Dániel, a szervezet elnöke. A résztvevők az Ács Gedeon téren gyűltek össze, a két világháború csúzai katona halottai és civil áldozatai tiszteletére emelt emléktáblánál, ahol Varga György lelkipásztor szólt az egybegyűltekhez, majd Jankovics Róbert, a HMDK ügyvezető elnöke. De Blasio Antonio eszéki magyar főkonzul, valamint a Hegyalja Magyar Ifjúsági Egyesület fiataljai elhelyezték az emlékezés koszorúit.

